

חנוכה

וישמע ראובן ויצלהו מידם (לז, כא)

על הפסוק "וישמע ראובן ויצלהו מידם" מביא המדרש הפסוק בשיר השירים (ז-יד) "הדודאים נתנו ריח" זה ראובן שהציל את יוסף מן הבור.

"ועל פתחינו כל מגדים" זה נר חנוכה (שמצוה להדליקו על פתח ביתו מבחוץ).

ויש להבין מהו הקשר בין שתי הדרשות? ועוד יש להבין, מדוע באמת תקנו חז"ל להדליק נר חנוכה על פתח ביתו מבחוץ ולפרסם מצווה זו דווקא יותר משאר המצוות?

בעל ה"תוספת ברכה" כתב לפרש את הסמיכות בהקדם קושיה: מה נשתנה חנוכה מפורים, שבנר חנוכה מצוה להניח בפתח היוצא לרשות הרבים בפרהסיא, ואילו בפורים מותר לקרוא את המגילה אפילו בפנים החדר שבבית?

אך הטעם הוא, מפני שנס פורים כשזה קרה, זה קרה בפרסום גדול, ולכן אין צריך עוד להוסיף בפרסום, כי מעצמו זה מפורסם, וקריאת המגילה היא רק מצוות זכירה. אבל נס פך השמן בחנוכה, לא נודע כי אם ליחידי סגולה שהיו במקדש (הכהנים שמצאו את פך השמן) ולכן צריך לפרסם הנס, ולכן מצוותו להניח אותו בפתח רשות הרבים כדי לפרסם הנס בפומבי.

והנה גם ראובן כשביקש להציל את יוסף (למען הציל אותו מידם) בוודאי היה זה בסתר לבו ולא סיפר זאת לאחיו שרצו להורגו, בכל זאת פרסמה התורה כוונתו "למען הציל אותו מידם". ומתבאר מזה, שדבר סתר של מצוה דרוש פרסום.

וזהו כוונת המדרש: "הדודאים נתנו ריח" - זה ראובן (דודאים = כינוי לראובן על שם "וימצא דודאים בשדה") שחשב מצוותו בסתר ופרסמה התורה עניינו בגילוי רב, "ועל פתחינו כל מגדים" זה נר חנוכה, כלומר, למדים אנחנו מזה לנר חנוכה, שהנס שהיה אז בסתר חייבים לפרסם אותו, ולכן מצוותו להניחו בפתח היוצא לרשות הרבים.